

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Č. j.: JMK 178725/2017

Sp. zn.:

Vyřizuje: Ing. Stanislav Kučera

Telefon: 541651574

Počet listů: 2

Počet příloh/listů:

Datum: 18.12.2017

Městský úřad Hustopeče
odbor životního prostředí
Dukelské nám. 22
693 17 Hustopeče

Předání informací drobným vlastníkům lesů k problematice prodeje lesních pozemků a těžby dříví

Vážený pane vedoucí,

dne 25.10.2017 se uskutečnilo v Hustopečích jednání Mikroregionu Hustopečsko, na kterém byla řešena mimo jiné i problematika provádění nešetrných těžeb v lesích drobných vlastníků, které se zde v poslední době realizují ve zvýšeném měřítku. Negativní dopady spojené s výše uvedenými těžbami vyvolávají u řady občanů rozporuplné pocity, přičemž se obracejí s řešením této situace na zástupce místních samospráv.

Na výše uvedené jednání byli pozváni i pracovníci Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, zastupující zájmy státní správy lesů a ochrany přírody, kteří se k dané problematice vyjádřili a definovali omezené legislativní rámce, které je možné aplikovat při usměrňování lesní těžby. Závěrem jednání zazněl požadavek ze strany přítomných zástupců obcí, vytvořit pro občany a vlastníky lesů informativní sdělení, kterým by se definovaly základní příčiny negativních dopadů souvisejících s realizovanými těžbami a stanovila doporučení jak je pokud možno minimalizovat.

Na základě tohoto požadavku definujeme problematiku obchodu s lesními pozemky za účelem těžby a uvádíme doporučení k zamezení nebo ke zmírnění jejich následků, přičemž Vás žádáme o případné předání samosprávám, které budou mít zájem informovat občany prostřednictvím svých místních sdělovacích prostředků.

Vážení občané,

na základě množících se případů negativních ohlasů, které směřují k provádění nešetrných lesních těžeb realizovaných především v lesích drobných vlastníků, uvádíme příčiny těchto, z hlediska veřejného zájmu nežádoucích jevů, jejich důsledky a možnosti případné minimalizace.

V rámci realizace těžeb v lese je potřebné zohlednit povinnosti, které vyplývají z legislativních rámců, jak zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění (dále jen „lesní zákon“), tak zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“).

Lesní pozemky ve vlastnictví fyzických a právnických osob, jejichž součet výměry za vlastníka nedosahuje více jak 50 ha, jsou evidované v lesní hospodářské osnově, jejichž zpracování zadává orgán státní správy lesů. Vlastníci lesa, kteří protokolárně nepřevzou výstupy z lesní hospodářské osnovy, hospodaří v režimu, který je popsán v ustanovení § 33 odst. 3 lesního zákona. Má-li těžba překročit 3m³ na 1 ha za kalendářní rok, musí vlastník lesa, jakož i ten, kdo koupil stojící lesní porost, i ten, kdo provádí těžbu, předem písemně vyrozumět orgán státní správy lesů a doložit vyjádření příslušného odborného lesního hospodáře. Pokud orgán státní správy lesů nesdělí osobě, která jej písemně vyrozuměla o záměru provést těžbu, své stanovisko do 30 dnů ode dne doručení vyrozumění, může tato osoba těžbu provést. Podstatné v tomto ustanovení je, že souhlas nelze odmítnout, není-li těžba v rozporu s ostatními ustanoveními lesního zákona. Orgán státní správy lesů při povolování lesní těžby pouze posuzuje, zda těžený porost splňuje zákonné předpoklady (věk porostu, plocha těžebního zásahu), ale nepřísluší mu posuzovat subjektivní vlastnosti žadatele, a to ani v případě vážného podezření, že realizaci samotné těžby by mohlo dojít k následnému porušení legislativních předpisů. Nepovolení navrhované těžby z důvodu lustrace žadatele, které by bylo v konečných důsledcích sankčním opatřením, nemá v lesním zákoně oporu.

V současné době se řada firem a podnikajících fyzických osob, které se zabývají těžbou a prodejem dřeva, specializuje na nákup lesních pozemků od drobných vlastníků lesa, a to za účelem následné mytní těžby lesního porostu. Část těchto podnikajících subjektů si počíná způsobem, který maximálně využívá daných legislativních rámců, tj. k jejich porušení primárně nedochází (hospodaří tzv. „na samé hraně lesního zákona“). Následná povinnost zalesnění vzniklé holiny do dvou let od vytěžení bývá v lepším případě již starostí pečlivějšího vlastníka, jelikož po realizaci předmětných těžeb se snaží firmy holiny okamžitě prodávat, což se jim často daří. Nicméně v případě že se těmito firmám nepovede těžbou vzniklé holiny prodat, dochází k pochybným a účelovým převodům na vlastníky, u kterých je následná vymahatelnost plnění povinností vyplývajících z lesního zákona velmi ztížená. Následky většiny takto kořistnický realizovaných těžeb jsou známé: nevyklizený klest po těžbě, poškození okolních lesních porostů a lesních cest, nezalesněné holiny s nástupem sukcese nežádoucích dřevin a keřů, nepatřičný zásah do vodního režimu, atd.

Model této podnikatelské činnosti se v menší či větší míře objevuje na území celé České republiky, přičemž se velmi často používají netransparentní taktiky (účast osob v roli „bílých koní“, firmy neustále měnící názvy, skrytá síť spolupracovníků s předchozí prokázanou nezákonnou činností, rychlé provedení samotné těžby a okamžité střídání lokality působnosti).

Jak již bylo napsáno v úvodu, legislativní rámce v oblasti státní správy lesů nemají možnost zcela zabránit těmto podnikatelským aktivitám, které se na samém počátku realizace provádějí v souladu s lesním zákonem. Legislativa České republiky je založená na demokratických základech, kde právo vlastnit a užívat majetek je zakotveno v Listině základních práv a svobod. Přijetím přísnějších zákonných opatření, které by mohly orgánům státní správy lesů poskytnout lepší nástroje, by došlo k dalšímu neúměrnému omezování, které by primárně postihlo a zatížilo zodpovědné vlastníky lesů, kterých je většina.

Jako vhodné opatření k zamezení výše uvedených negativních dopadů, které tak citlivě vnímá část občanů, je pozitivně působit na potenciální prodejce lesních pozemků z řad Vašich spoluobčanů. Informovanost o negativních dopadech na lesní prostředí v případě výběru nevhodného zájemce o odkoupení lesa nebo získání kladného doporučení o kupci ze strany místních odborných lesních hospodářů či pracovníků státních institucí, jsou možné způsoby, jak částečně tyto negativní jevy eliminovat.

Pro vlastníky lesů, kteří se rozhodnou svůj lesní pozemek prodat, je velmi složité nalézt zodpovědného a seriózního zájemce a nenechat se zlákat od uvedených obchodníků nebo jejich

zprostředkovatelů. Měli by být obezřetní, s kým jednají, protože velmi často narazí na tyto spekulanty, kteří se budou snažit na koupi lesa a jeho následném vytěžení co nejvíce získat, přičemž budou ochotni nabídnout za les finanční částku objektivně vyšší než by nabízel případný důvěryhodnější zájemce, jelikož nebude zahrnovat kalkulaci nákladů spojených s povinností zalesnit vzniklou holinu. Předtím než se rozhodnou vlastníci svůj les prodat, měli by učinit několik elementárních kroků: zjistit s kým jednají (jestli je dotyčný zájemce právnická či fyzická osoba a získat o ní reference z nezávislého zdroje), ověřit zda je tato osoba řádně zapsaná v živnostenském rejstříku nebo v případě firmy v obchodním rejstříku, ověřit si zda není tato osoba v insolvenci nebo není-li proti ní nařízena exekuce, získat informace o případných předchozích realizacích v regionu od vlastníků lesů nebo pracovníků státní správy lesů. Dále je potřebné věnovat pozornost kupní smlouvě, jestli neobsahuje pro prodávajícího nevýhodné postavení, přičemž je vhodné si ji zkontrolovat nebo ještě lépe, nechat napsat odborníkem. Z hlediska předběžné opatrnosti není vhodné souhlasit hned s první nabídkou, ale je dobré učinit průzkum nebo se poradit se znalcem v oblasti oceňování lesa za jakou cenu se lesy prodávají ve vašem regionu a poté si stanovit minimální cenu.

Závěrem je nutné zdůraznit, že není cílem tohoto sdělení vzbudit dojem, že veškeré realizace nákupů a prodeje lesních pozemků jsou spojené s výše popsányi negativními jevy. Taková paušalizace určitě není možná, jelikož většina subjektů v lesním hospodářství nezneužívá při své podnikatelské činnosti liberální zákony a dodržuje základní etická pravidla jednání.

S pozdravem

Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor životního prostředí
Žerotínovo nám. 3
601 82 Brno
-11-

Ing. Mojmír Pehal, v. r.
vedoucí oddělení
vodního a lesního hospodářství

Za správnost vyhotovení: Ing. Stanislav Kučera